

Передплата

за «РУСЛАНА» вивозять:
в Австрії:
 на цілий рік 20 кор
 на пів року 10 кор
 на чверть року 5 кор
 на місяць 1-70 кор
За границею
 на цілий рік 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року 8 рублів
 або 18 франків
 Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не возьмеш милость і віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових усальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^й год. пополудні.
 Редакция, администратія і економія «Руслана» під ч. І. пл. Дзюбовою (в. Хорундзію). Експедиційні місця: в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.
 Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 3) с. від стрічки.

Парляментарне міністерство.

(X) Після бурливих подій кільколітніх, викликаних німецькою обструкцією в австрійській раді державній, після проб з усіма міністерствами парламентарними, звернено ся в Австрії до урядничих міністерств. Міністерство д-ра Кербера держало ся серед трудних обставин пять літ і здавало ся миродатним чинником, що се одинокий спосіб довести до ладу в державі. Одначе і се урядниче міністерство зустрінуло великі, майже непоборимі перепони іменно з чеської сторони, так що керманич єго др. Кербер був приневолений уступити, а єго місце обняв бар. Гавч. Виравді покликано на місце уступившого д-ра Бема на міністра скарбу д-ра Козла, а уряду міністерства судівництва повірено д-рови Кляйнови, але міністерство в нічім не стражило своєї ціхї урядничой.

Уступленє д-ра Кербера і деякі інші обставини, про які ми свого часу писали, довели до того, що державна рада втихомирива ся і взяла ся до роботи як за найліпших часів. Тепер, коли, так сказатиб, втигнули ся послї і сторонництва до позитивной роботи, коли почали відчувати свою самостійність, видає ся їм урядниче міністерство вже лишним і невідповідним. Проявляє ся отже особливо посеред декотрих більших сторонництв парламентарних від якогось часу домаганє, щоби урядниче міністерство уступило місце парламентарному, а іменно вирінають сі домаганя передовсім з польського кола і молодческого клубу, а при всіх тих комбінаціях яко третього втягають німецьку лівницю. Дневни-

ки різних напрямів політичних від якогось часу переповнені вістями в тій справі, а в тих вістях проявляють ся не лише політичні змаганя, але також у великій часті особисті понуки.

З трьох головних сторонництв державной ради можна замітити певну відпорність проти парламентарного міністерства в німецькій лівниці. Ся проява поясняє ся двома причинами. Передовсім треба замітити, що Німці зовсім вдоволені з урядничого міністерства, позаяк віденьська бюрократія все ще таки дихає головню німецьким духом і Німці зовсім безначини чують ся під кермою урядничого міністерства, і можуть бути зовсім певні свого впливу на державні і кравві справи. Колиж би на місце урядничого міністерства мало прийти парламентарне, то передовсім Німці були би приневолені поділити ся впливом з іншими сторонництвами, а се річ зовсім зрозуміла, що не радо згодилиб ся на таке ослабленє свого впливу.

Але ще й инша причина ликає Німців перед парламентарним міністерством. Не творять они тепер в державній раді одного великого сторонництва, як свого часу була зєднана лівниця, або так, ще недавно німецька Gemeinbürgschaft. Зв'язь між німецькими людовцями, поступовцями, християнськими гонцями і вірноконституційною шляхтою не лише розірвала ся, але виринуло поміж ними певного рода навзаводництво і колиб прийшло до утвореня міністерства парламентарного, то Німці побоюють ся, що особисті понуки можуть довести до ще більшого розладу в німецьким таборі, як се проявляє ся тепер і в польським колі, а се тим більше можливе, позаяк і між Німцями і між Поляками є

чимало кандидатів на такі становища. Дневничкарі висуввають кандидатуру д-ра Дершаги, але так само радїб висунути ся на міністерські фотелі др. Бернрайтер, гр. Штіргк та деякі інші. З чеського клубу висуввають д-ра Пацака, д-ра Крамаржа, д-ра Форшта, д-ра Жачка і Кафтана, отже й тут є певні труднощі, бо не меншу жаждобу до такого становища відчуває др. Странский, хоч сего прилюдно відказував ся.

Зпоміж членів польського кола вирінають кандидатури гр. Дідушицького, гр. Водзіцького і д-ра Бобжинського, а висовують з невопї сторони також членів палати вельмож д-ра Біліньского і д-ра Мадейского, коли тимчасом радїб також виплинути др. Гломбінський і деякі інші, а навіть з посеред кола польського піднято боротьбу проти гр. Водзіцького задля участі на вечері у амбасадора німецького Ведля, щоби тим унеможливити єго кандидатуру, о так само польська лівниця веде боротьбу в Reform-і проти д-ра Бобжинського.

Всі ті комбінації і здогади показують ся одначе зовсім передчасними.

Керманич міністерства бар. Гавч змагає до того, щоби передовсім довести до порозуміня між Німцями і Чехами і рад би в чеським соймі перевести вибір угодової комісії після моравского взірця, щоби там переложити справу полагоди німецько-чеського спору. Одначе всенімці роблять труднощі і не хотять допустити до залишеня німецької обструкції в чеським соймі, тим то і вирінає гадка розв'язаня чеського сойму, позаяк при угодовім настроя між Чехами а Німцями (з виїмкою всенімців) сподіває ся правительство осягнути при виборах кори.

ЯРОШЕНКО.

Історична повість ОСИПА МАКОВЕЯ (нагороджена Михайловою премією 1905 р.)

(Дальше).

Небавом надійшов і Микула.
 — Чого вам треба, тату?
 — Чуєш, сину: возьми по ти сей камінь воску та понеси до Агоси; казав мені колись то, що потребує: Вертаючя, купи у Татарина коло церкви добру шаблю, турецьку, бо треба буде, час непевний...
 — Адаже в нас єсть їх три; є й луки і самопал...
 — Нічого! Купи, коли кажу. Не дай, Боже, напасти, чим би боронила ся твоя Роксанда? Кочергою? Скільки душ у хаті, стільки зброї треба.
 — І мені купиць, тату, — відозвав ся хлопчина — таку маленьку шаблю, а остру!
 — З патика?
 — Не з патика, правдиву!
 — Ну, ну, куплю, а ти тимчасом обітри собі рот в меду. От, як замурзав ся! Ще до тебе бжолї влетять ся на мід і пожалять у сам носик.
 Хлопець утер скоренько рот рукавом.
 — А у пасіку не йди, — остерігав дід — бо пожалять тебе знову, так як передучера, і будеш плакати.
 — Ні, ні, вже не піду, не хочу! — запе-

внював хлопець. — Але шаблю мені купите? Або лук? Або — ні! може би таку маленьку стрільбу, щоби я собі стріляв?
 Дід засьміяв ся: — Ей, сину, стрільба не для тебе! А лук я тобі зроблю. Ходи, зараз змайструю! Ні, чекай, перше винесемо скриню у льох. Поможі нам, Микуло! А ти, стара, зложи сюди одежу!
 Задними дрерми хати винесли скриню на подвірє, а з подвірє в сад між корчі, де була будована яма. Там Микула й лишав старих, а сам вернув у хату.
 — В місто йду, — сказав він мимоходом до жінки — віск продавати.
 А не бав ся там! — відповіла Роксанда, що вязала тоді озоїтє солома поверелам.
 Микула одяг ся у довгу одежу, певаче рясу, поклав на голову кучму, взяв камінь воску під паху і пійшов до Вірмення Агоси, що торгував усіма річами і мав свою господу для гостей.
 Перйшов кладку над потоком і вуличкою поміж влотами пійшов у сторону церкви св. Тройці, де находила ся господа Агоси. Було саме під полудне, жара пекла велика і торг мов би троха притих, бо годї було встояти на сонци. За те у господах було гамірнійше: люди полудновали, пили вино і чим раз завзятійше спорили про війну.
 Микула продав Вірменнови віск і на хвилину вступив до господи. Тут за столом сиділо кількох вірменських купців, пили вино та заку-

пували вужениною. Вони розмовляли по вірменськи, але від часу до часу закидали і по руськи. Один із зних, чорний як смола, Вірменин, був уже підхмелений, бо саме тоді, як Микула входив у господу, кинув малою порожною коновочкою з вина об землю так, що вона розлетіла ся на дощички. Інші купці встали бо го спити та втихомирювати, але він тільки тоді успокійв ся, коли явилась друга повна коновочка на столі.
 Микула знав сего Вірменина: се був відомий у цілій Молдові, багатий кумець, Дзерон Семен, що знав ся з Ярошенками здавна і нераз бував у них дома. Через жінку Микули він був і посвоячений з ними. Дзерон вибудував своїм коштом церкву на честь св. Симеона у Сучаві — такий був багатий. — Микула хотів шишком вилести ся з господи, але Дзерон уже помітив його своїми очима і скрикнув:
 — Микула, не втікай! Маю тобі щось сказати. Я саме збирав ся до вас пійти.
 Дзерон встав ізза стола і мовля нічого не пив, узяв Микулу під руку і вийшов з ним на вулицю.
 — Батько здоров?
 — Здоров.
 — Має троха своїх людей чи ні?
 — Найдугь ся, та що з того? Сю гадку треба закинути тай годі!
 — Не закинути! Ні! Тепер саме час, коли Могилї можуть знова стати господарями. Заплатять нам добре. Нас у Сучаві ціла громада за-

ди в Заліщиках. Вступ безплатний за запрошеннями.

— Про колядників на Гуцулах буде читати п. Кароль Машковський, артист-різбяр з Жаба, в «Звізку науково-літературній» у Львові в понеділок о 8 год. вечером. Вступ для гостей 20 сот.

— В справі конгресу. Поінформований з досто-вірного жерла доношу — що друків петицій в справі підвищення конгресу і забезпечення постійного вдв і сирит в Перемишлі вже нема. — Позаяк справа тая представлена нашими посланими, а поперта основними представленнями наших Преосвященних Ординарств як що до конгресу так і що до заосмотрення вдв і сирит находить се в комісії і стоить на добрій дорозі, то дальше непослание петицій справді не пошкодить. Одвак хто еще не післав, а хоче тсе зробити, зволить перенести петиції оголошені в часописах і просто до Відня відослати — а дармо до Перемишля по друк не писати. — о. Корнило Кувик.

— Нові економічні товариства. В Городку коло Львова засновано «Руский Народний Дім, зареєстроване стоваришене господарске з обмеженою порукою». Начальним директором в адв. др. Льонгін Озаркевич, директорами: о. Петро Левницький і п. Михайло Романюк, а заст. директора о. Ник. Романюк. — В Дулібах, стрийського повіта, засновано «Спілку ощадности і позичек». Председателем дирекції в о. Петро Шанковський. — В Запівтові, львівського повіта, заложено «Спілку для культури торфів, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою». Головою заряду в господар Онуфрій Максимів.

— Рух в читальнях «Просвіти». Члени читальні в Терпівцях, збаражекого повіта, приготували виставу комедії Л. Лопатинського «Сверуха» і виставлять її в своїм селі і в Підволочисках на дохід будови дому читальні. — Читальня в Добринях устроєна дня 19. с. м. пещерничі в честь Тараса Шевченка.

— Іменования і перенесення. Дирекція почт перенесла поштового завідателя Романа Сарачинського з Рави рускої до Станиславова. — Канцелярства намісництва іменовані вислужені підполковники: Адольф Лучинський для Самбора, Мих. Клецький для Коломиї, Йос. Янковський для Жидачева, Зен. Бранд для Сокала, Кав. Завацький для Коросна, Павло Варшавський для Бібрки, Прокон Дзвездель для Бродів, Кар. Кульмана для Жовмача, Стан Броньський, Воит. Венгриновича і Леоп. Маковський.

— Стипендії. Намісник надав опорожені стипендії з наукового фонду, призначені для молодіжї рускої народности, в річних квотах 210 К почавши від 1904/5 отсім слухачам львівського університету: Стефанови Арданови, студ. IV р. прав; Богданови Йосифови Шидмирскому, студ. III р. прав; Константови Станиславови Прус-Виншевскому, студ. II р. прав; Іванови Созаньскому, студ. III р. філософії; Михайлови Балакимови, студ. II р. філософії; Іванови Поповскому, студ. III р. філософії.

— Пожарний «Сокол» в Дичках, рогацького повіта, засновано на статуті львівського «Сокола». Ц. к. намісництво вже затвердило статут.

— Крадіж в поштовоім уряді. В ночі на 11. с. м. обікрали невислужені доси злодії поштовий уряд в Рожнітові. По виломаню дверей злодії розбили залізну касу і забрали готівкою 943 К і поштові марки вартости 1.200 К. Надто поперекручували і поплутали телеграфічні дроти в напрямі до Перегінської і Калуса. Другого дня найдено на струтинських полях залізну скринку з марками, але грошей не було. Дирекція почт вислала до Рожнітова на слідство комісара Пещоровського.

Посмертні оповістки.

— Стефанія з Полянських, жінка о. Александра Дикого, сотрудника в Станиславові, упокоїла ся в Бозі в домі своїх родичів в Папортні дня 16. с. м. в 21. р. житя, оставивши двоє сиріток. В. й. п.!

— Олександр Гіжовський, управитель школи в Пісках коло Шарця, батько теперішнього редактора «Комаря» п. Брунона Гіжовського, упокоїв ся дня 15. с. м. в 58. році житя, а в 34. р. учительського звання. Покійник належав до тої красної частини народного учительства, яке відчуває, що праця над освідомленем нашого селянина не обмежує ся виключно на школу, і в тій думці працював над просвітою народною між старшими, поки позволяло здоровле. В. с. п.!

Телеграми

в дня 18. марца.

Софія. До міністерства заграничних справ наспіла вість, що в Монастирі до болгарского лікаря д-ра Влодова стрілив вчера якийсь Грек,

але его не влучив. Замах мав політичний підклад.

Македонські консуляти доносять, що команди турецких військ одержали приказ кождого повстанця убивати, без огляду, чи его силоміць спіймано, чи він добровільно піддав ся.

Лондон. З Токио доносять, що російський ген. Келлерман лежить смертельно хорий в Мукдені. Ему ампутовано обі ноги.

Петербург. Тутешні газети твердять, що земський собор збере ся по Великодні, в перших днях мая.

Берлін. Приватний дописуватель з Петербурга доносить, що під проводом члена державної думи утворено комісію, яка має провірити причини канітуляції Порт-Артура і поведене ген. Штеселя.

Лондон. Daily Chronicle доносить з Александриї, що російський аташе виїхав загінений з Порт-Сейду, бо вуглеві кораблі не хотіли доставити вугля флоті Рождественського.

Петербург. Тутешні газети доносять, що при боці ген. Левевича утворить ся нова рада, до якої буде належати ген. Драгоміров і ген. Доктуроп.

Лондон. Тутешні даєвники тверджують, що Росіяни стали побиті під Тіеліном. Куронаткин стратив в тій битві 80 гармат і 10.000 жовірів в раних і убитих, не вчисляючи полонивків. Крім того всіх ранених, яких везено при армії, Куронаткин лишив в Тіеліні.

Лондон. Morning Post доносить з Шангаю, що китайське правительство іменовало Хао Ергем-а віцекоролем Манджурії. Хао Ергем мав конференцію з японським послом в Пекіні і безприволочно поїде до Манджурії.

— Науки на місяць май д-ра І. Бартошевского. В числі тих Наук о чеснотах Пр. Д. Марії є також Науки о ві состраданю, котрі дуже добре надають ся людо Науки о страстях Христових. Ціна 3 К. Набути їх можна в книгарнях львівських — Старовиннійській (ул. Руска 3) і ім. Шевченка (ул. Театральна 1), або у автора (Львів ул. Домса 5) також erga intentiones. — В тих книгарнях або у автора можна набути також его Проповіди недільні (по 4 К). — Проповіди страстні (по зниженій ціні 1 К 40 с). — Проповіди похоронні (по зниж. ціні 4 К). — Проповіди празничні (по 4 К) виключно в згаданих книгарнях

Colosseum

В пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 16. марца 1905.

1) Орхестра. 2) Режямограф. 3) Пан Боніфатий, шутка в 1 акті В. Рапацкого (сила). 4) Lou de Arnold, міжнародна співачка. 5) Ferry et Cesary, незрівняні продукції на потрібнім друкку. 6) Simicel, майстер пз мавдоліні. (Павза). 7) Орхестра. 8) Picardy et William в оригінальнім акті. 9) Lilia Denis, ексцентрична субретка. 10) Jean Paul, надзвичайний комік. 11) Steidljar, знаменитий цирковобесідник. 12) 6 зьвізд щастя, ансамбль зі співами і танцями.

Щоденно о 8 год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4 год. попол. і о 8 год. вечером. Що пятниці High-Life представлено. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленям білетом на фотелі, ложі і і ридні крісла можна їхати даром на представлено омнібусами Колюсою, які їдуть коло Віденської казарні.

Парохія дуже добра,

під кождим взглядом вигідна і супільна з причин родинних до заміни. — Зголошеня устні або письм. нні до Адміністрації «Руслана».

(3-6)

Особа інтелегентна, успособлена, лагідно, в середнім віці, розумієт ся на господарстві домашнім і сільським, пошукує місця у самотній особі у сьвященника до зарп. у дому. Дискаві зголошеня: Львів, ул. Міцкевича ч. 20, у п. Микитини. (2-2)

Важке для інтересованих.

По цінах найміренійших і найвищої якості продаємо і доставляємо всі матеріали як також фабричні вироби потрібні до будови. В заступстві доставляємо до будови печіи кафелеві або наміччювіх «но більшувач тенда».

Кредитова Спілка будівничих ул. Третього Мал ч. 7. у Львові.

ДО КАНАДИ



як і до всіх других заморських земель переправляє НАЙДЕШЕВШЕ повсюди знакома фірма.

B. KARLSBERG HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агентів корабельних.

Др. Величко Григорий.

ПЕРШЕ РУССКЕ ЗАВЕДЕНЕ НАСІННО-ОГОРОДНИЧЕ.

Насія ярип, цвітів, господарскі і т. д. з перворядної фірми ерфуртської.

ЛьВІВ, Личаківска 24.

Росада ярип, цвітів, трускавок і т. д. Корчі. Деревя. Рожі. Цибульки цвітів.

Заведене огородниче в Скнилові (під Львовом), п. Кульпарків.

Все як найліпшої якості що до добору гатунків і сили кильченя.

Всякі замовленя виконує ся як найточнійше і найшвидше.